

Vyhláška č. 439/2000 Sb.

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o očkování proti infekčním nemocem

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-439>

Částka	121/2000
Platnost od	15.12.2000
Účinnost od	01.01.2001
Zrušeno k	01.01.2007(537/2006 Sb.)

Minulé znění 01.02.2004 - 31.12.2006

439

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotnictví

ze dne 6. prosince 2000

o očkování proti infekčním nemocem

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 108 odst. 1 k provedení § 45, § 46 odst. 1, 2 a 6 a § 47 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, (dále jen "zákon"):

§ 1

Rozsah úpravy

Tato vyhláška upravuje členění očkování a podmínky provedení očkování, způsoby vyšetřování imunity, pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění, jakož i stanoví podmínky, za nichž mohou být v souvislosti se zvláštním očkováním fyzické osoby zařazeny na tato pracoviště.

§ 2

Očkování

(1) Očkování proti infekčním nemocem se provádí jako

- a) pravidelné očkování, kterým se rozumí očkování všech fyzických osob určitých věkových skupin nebo očkování skupin fyzických osob vymezených vyšším rizikem infekce z důvodů jiných než pracovních,
- b) zvláštní očkování, kterým se rozumí očkování fyzických osob činných na pracovištích s vyšším rizikem vzniku infekce,
- c) mimořádné očkování, kterým se rozumí očkování fyzických osob k prevenci infekcí v mimořádných situacích,
- d) očkování při úrazech, poraněních a nehojících se ranách, jakož i před některými léčebnými výkony, zejména operacemi na konečniku a tlustém střevě, s cílem prevence vzniku ranných infekcí,
- e) očkování před cestou do zahraničí, kterým se rozumí očkování fyzických osob k prevenci infekcí během pobytu těchto osob v zahraničí, především v oblastech s vyšším rizikem nákazy,
- f) další očkování na žádost, kterými se rozumí očkování fyzických osob, které nepatří do skupiny uvedené v písmenech a) až e) a které si přejí být očkováním chráněny proti infekcím, proti kterým je k dispozici očkovací látka.

(2) Základním očkováním se rozumí podání jedné nebo více dávek očkovací látky potřebných k dosažení specifické odolnosti proti dané infekci. Přeočkováním se rozumí podání obvykle jedné dávky očkovací látky,

kteřá po základním očkování opět navodí požadovaný stav odolnosti proti dané infekci.

§ 3

Pravidelné očkování proti tuberkulóze

(1) Základní očkování se provede nejdříve čtvrtý den a nejpozději do konce šestého týdne po narození dítěte. Po třech až čtyřech měsících po očkování se provede přešetření místa vpichu a regionálních uzlin. Pokud nebude zjištěna žádná lokální reakce, provede se přeočkování zpravidla po skončení základního očkování proti ostatním infekčním nemocem, a to v případě negativního tuberkulinového testu.

(2) Pokud nelze základní očkování provést v daném termínu, odloží se až po provedení všech ostatních základních očkování prováděných v rámci pravidelného očkování dětí, s výjimkou kojenců patřících do dispenzární skupiny kontaktů s aktivní tuberkulózou, kteří se očkují přednostně před ostatním očkováním. Očkují se jen děti s negativním tuberkulinovým testem.

(3) Přeočkování se provede v době od dovršení jedenáctého do dovršení dvanáctého roku věku dítěte po předchozím provedení tuberkulinového testu u dětí tuberkulin negativních.

§ 4

Pravidelné očkování proti záškrtu, tetanu, dávivému kašli a invazivnímu onemocnění vyvolanému *Haemophilem influenzae b*

(1) Základní očkování se provádí v době od započatého devátého týdne po narození, vždy však až po zhojení postvakcinační reakce po očkování proti tuberkulóze, a to třemi dávkami podanými v intervalech 1 až 2 měsíců mezi sebou tak, aby třetí dávka byla podána do konce prvního roku života, a čtvrtou dávkou v osmáctém až dvacátém měsíci života.

(2) Přeočkování se provede očkovací látkou proti záškrtu, tetanu a dávivému kašli v době od dovršení pátého do dovršení šestého roku věku dítěte.

(3) Další přeočkování proti tetanu se provede očkovací látkou proti tetanu v době od dovršení čtrnáctého do dovršení patnáctého roku věku dítěte a pak u osob, které byly očkovány podle tohoto a předchozích odstavců vždy po každých 10 až 15 letech.

(4) Základní očkování proti tetanu u zletilých se provede třemi dávkami podanými v intervalech druhá dávka za 6 týdnů po první dávce a třetí dávka za 6 měsíců po druhé dávce.

§ 5

Pravidelné očkování proti přenosné dětské obrně

(1) Základní očkování se provede dvěma dávkami živé očkovací látky podanými odděleně ve dvou etapách (březen, květen) u dětí, které se narodily v předcházejícím roce.

(2) Přeočkování se provede v kalendářním roce následujícím po roce, v němž bylo provedeno základní očkování, a to opět ve dvou etapách v březnu a květnu, a dále u dětí od dovršení třináctého do dovršení čtrnáctého roku věku ve druhé etapě v květnu.

(3) Za úplné očkování se považuje aplikace pěti dávek očkovací látky.

§ 6

Pravidelné očkování proti spalničkám, zarděnkám a příušnicím

(1) Základní očkování se provede živou očkovací látkou, a to nejdříve první den 15. měsíce života.

(2) Přeočkování se provede za 6 až 10 měsíců po provedeném základním očkování, v odůvodněných případech i později.

§ 7

Pravidelné očkování proti virové hepatitidě B

(1) První dávka očkovací látky se podá dětem v prvních měsících života podle typu očkovací látky, třetí dávka očkovací látky se podá nejpozději do konce tří let věku dítěte. Jde-li o novorozence HBsAg pozitivních matek,

očkovaní se provede ještě před podáním očkovací látky proti tuberkulóze (§ 3 odst. 1), a to nejpozději do 24 hodin po narození.

(2) V případě dětí, které nebyly proti virové hepatitidě B očkovány podle odstavce 1, se provede očkovaní v době od dovršení dvanáctého do dovršení třináctého roku věku dítěte.

(3) Očkovaní se provede i u fyzických osob

a) které mají být zařazeny do pravidelných dialyzačních programů,

b) nově přijatých do ústavů sociální péče s výjimkou domovů důchodců a domovů-penziónů pro důchodce,

c) v případech sexuálních kontaktů s fyzickými osobami s onemocněním virovou hepatitidou B nebo nosičstvím HBsAg,

d) žijících ve společné domácnosti s fyzickými osobami s onemocněním virovou hepatitidou B nebo nosičstvím HBsAg, je-li provedení tohoto očkovaní uloženo orgánem ochrany veřejného zdraví.

§ 8

Pravidelné očkovaní proti chřipce a nákazám vyvolaným *Streptokokem pneumoniae*

(1) Očkovaní proti chřipce se provede každý rok u fyzických osob umístěných v léčebnách pro dlouhodobě nemocné, domovech důchodců a domovech-pensionech pro důchodce. Očkovaní se provede též u fyzických osob umístěných v ústavech sociální péče, pokud tyto osoby trpí chronickými nespecifickými onemocněními dýchacích cest, chronickým onemocněním srdce, cév a ledvin nebo diabetem.

(2) U fyzických osob uvedených v odstavci 1 se provede též očkovaní proti nákazám vyvolaným *Streptokokem pneumoniae* jen jedenkrát a dále se postupuje podle schváleného souhrnu údajů o přípravku.²⁾

§ 9

Pravidelné očkovaní proti virové hepatitidě A a virové hepatitidě B při poranění injekční jehlou

Očkovaní proti virové hepatitidě A aplikací 1 dávky a virové hepatitidě B aplikací 3 dávek se provede po poranění injekční jehlou po ověření stavu imunity u těch poraněných fyzických osob, u kterých vyšetření imunity neprokáže protilátky proti virové hepatitidě A nebo hladina antiHBs protilátek bude nižší než 10 IU/litr. Očkovaní proti virové hepatitidě B se neprovede, pokud byla fyzická osoba očkována v rozsahu podle § 7, 11 a 11a.

§ 10

zrušeno

§ 11

Zvláštní očkovaní proti virové hepatitidě B

(1) Zvláštní očkovaní proti virové hepatitidě B se provede u fyzických osob pracujících na pracovištích uvedených v § 20 odst. 2, pokud jsou činné při vyšetřování a ošetřování osob, o něž mají pečovat, při manipulaci se zdravotnickým odpadem a u osob činných v nízkoprahových programech pro uživatele drog a to ještě před započítím jejich činnosti na uvedených pracovištích. Dále se provede u studujících lékařských fakult a zdravotnických škol a dále u studentů připravovaných na jiných vysokých školách, než jsou lékařské fakulty, pro činnosti ve zdravotnických zařízeních při vyšetřování a ošetřování nemocných a u studujících na středních a vyšších odborných sociálních školách připravovaných pro činnosti v ústavech sociální péče při vyšetřování a ošetřování fyzických osob přijatých do těchto zařízení.

(2) Očkovaní se nemusí podrobit osoby uvedené v odstavci 1 s prokazatelně prožitým onemocněním hepatitidou B a osoby s titrem protilátek proti HBsAg přesahujícím 10 IU/litr.

§ 11a

Zvláštní očkovaní proti virové hepatitidě A a virové hepatitidě B

Zvláštní očkovaní proti virové hepatitidě A a virové hepatitidě B se provede u zaměstnanců základních složek integrovaného záchranného systému³⁾ přijatých do pracovního nebo služebního poměru ode dne nabytí účinnosti této vyhlášky.

§ 12

Zvláštní očkování proti vzteklině

Zvláštní očkování proti vzteklině se provede u fyzických osob určených k činnosti na pracovištích uvedených v § 20 odst. 3, a to ještě před započítáním jejich činnosti na uvedených pracovištích.

§ 13

Zvláštní očkování proti chřipce a nálezám vyvolaným *Streptokokem pneumoniae*

Zvláštní očkování proti chřipce a nálezám vyvolaným *Streptokokem pneumoniae* se provede u fyzických osob pracujících na pracovištích uvedených v § 20 odst. 3, a to v případě očkování proti chřipce každý rok, v případě očkování proti nálezám vyvolaným *Streptokokem pneumoniae* se postupuje podle schváleného souhrnu údajů o přípravku.²⁾

§ 14

Očkování proti vzteklině a proti tetanu při úrazech, poraněních a nehojících se ranách

(1) Očkování proti tetanu se provede při úrazech, poraněních a nehojících se ranách, u nichž je nebezpečí onemocnění tetanem, a v indikovaných případech v předoperační přípravě. Očkování se provede podle schématu uvedeného v příloze.

(2) Očkování proti vzteklině se provede při pokousání nebo poranění zvířetem podezřelým z nákazy vzteklinou.

§ 15

Provádění očkování

(1) Parenterální aplikace očkovací látky se provádí vždy u každé fyzické osoby za aseptických podmínek, samostatnou sterilní injekční stříkačkou a samostatnou sterilní injekční jehlou.

(2) Současně lze očkovat na různá místa těla živé i neživé očkovací látky. Pokud není provedeno podání různých očkovacích látek současně, dodržuje se po podání živých látek interval 1 měsíc a po podání neživých očkovacích látek 14 dní, po očkování proti tuberkulóze lze očkovat nejdříve za dva měsíce, avšak vždy až po zhojení prvotní reakce. Ve výjimečných případech lze uvedené intervaly zkrátit.

§ 16

Kontraindikace očkování

(1) Posouzení, zda je u očkované osoby očkování indikováno či kontraindikováno, přísluší očkujícímu lékaři, v případě trvalé kontraindikace příslušnému odbornému lékaři. Dokladem o trvalé kontraindikaci, který musí být součástí zdravotnické dokumentace, je písemné vyjádření odborného lékaře nebo záznam očkujícího lékaře o zjištění stanoviska odborného lékaře s uvedením jeho jména, příjmení a data sdělení stanoviska. Za odborného lékaře se považuje odborník v oboru neurologie, nebo v oborech imunologie, alergologie, neonatologie a infekce.

(2) Kontraindikace použití očkovací látky jsou uvedeny ve schváleném údaji o přípravku, případně v příbalové informaci.¹⁾

(3) Osoby s prokázanými trvalými kontraindikacemi očkování proti

- a) dávivému kašli lze očkovat acelulární (nebuněčnou) vakcínou,
- b) přenosné dětské obrně lze očkovat neživou očkovací látkou.

(4) Kontraindikacemi podání očkovací látky proti dávivému kašli se rozumí:

- a) závažné alergické reakce a hyperreakce po předchozí aplikaci vakcíny,
- b) encefalopatie, epilepsie nebo epileptický záchvat vyprovokovaný předchozí aplikací očkovací látky proti dávivému kašli,
- c) závažná onemocnění centrálního nebo periferního nervového systému s nejistou prognózou,

d) progredující neurologické onemocnění.

§ 17

Postup při výskytu nežádoucího účinku a závady očkovací látky

Definici a systém hlášení nežádoucího, závažného nežádoucího a neočekávaného nežádoucího účinku a závady v jakosti očkovací látky stanoví zvláštní právní předpis.¹⁾

§ 18

Případy, kdy je třeba provést vyšetření imunity a způsoby jejího vyšetřování

Před přeočkováním dětí proti tuberkulóze podle § 3 odst. 1 a 3 se provede vyšetření imunity tuberkulinovým testem, přeočkování se provede jen u tuberkulin negativních.

§ 19

Podmínky provedení pasivní imunizace

(1) U osob očkovanych podle § 14 odst. 1 se v případech uvedených v příloze provede i pasivní imunizace podáním lidského hyperimunního antitetanického globulinu.

(2) U osob očkovanych podle § 14 odst. 2 v případech, kdy to doporučuje schválená příbalová informace výrobce k použití očkovací látky proti vzteklině, se podá také hyperimunní antirabický globulin.

(3) U novorozenců matek HbsAg pozitivních očkovanych podle § 7 odst. 2 se podá též hyperimunní globulin proti virové hepatitidě B.

§ 20

Pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění

(1) Pracovišti s vyšším rizikem vzniku virové hepatitidy B jsou pracoviště chirurgických oborů, oddělení hemodialyzační a infekční, lůžková interní oddělení včetně léčeben dlouhodobě nemocných a interní pracoviště provádějící invazivní výkony, oddělení anesteziologicko-resuscitační, jednotky intenzivní péče, laboratoře mikrobiologických, hematologických, biochemických a imunologických pracovišť, laboratoře transfuzních stanic, pracoviště stomatologická, patologicko-anatomická, soudního lékařství, psychiatrická a pracoviště zdravotnické záchranné služby jakož i domovy důchodců, domovy-pensiony pro důchodce a ústavy sociální péče.

(2) Pracovišti s vyšším rizikem vzniku vztekliny jsou laboratoře, kde se pracuje s virulentními kmeny vztekliny.

(3) Pracovišti s vyšším rizikem vzniku chřipky a nákaz vyvolaných Streptokokem pneumoniae jsou léčebny dlouhodobě nemocných, domy s pečovatelskou službou, domovy důchodců, domovy-pensiony pro důchodce a ústavy sociální péče.

§ 21

Podmínky, za nichž směji být fyzické osoby zařazeny na pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění

Na pracoviště uvedená v § 20 odst. 2 směji být fyzické osoby, které na nich nebyly dosud činné, zařazeny v souvislosti se zvláštním očkováním nejdříve po podání druhé dávky očkovací látky za předpokladu, že další očkování bude ukončeno v předepsaném termínu.

§ 22

Náležitosti záznamu o očkování

V záznamu se uvede druh očkovací látky, datum podání, číslo šarže, podpis a razítko očkujícího lékaře a dále údaje o provedeném očkování, hrazeném fyzickou osobou, která požádala o provedení pravidelného, zvláštního nebo mimořádného očkování jinou očkovací látkou, než zajistil příslušný orgán ochrany veřejného zdraví.

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 23

Očkování proti invazivnímu onemocnění vyvolanému *Haemophilus influenzae* b podle § 4 a očkování proti virové hepatitidě B podle § 7 odst. 2 a 3 se zahajuje za 6 měsíců po nabytí účinnosti této vyhlášky.

§ 24

Zrušují se:

1. vyhláška č. 48/1991 Sb., o očkování proti přenosným nemocem,
2. vyhláška č. 527/1991 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 48/1991 Sb., o očkování proti přenosným nemocem,
3. vyhláška č. 19/1994 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 48/1991 Sb., o očkování proti přenosným nemocem, ve znění vyhlášky č. 527/1991 Sb.

§ 25

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Ministr:

prof. MUDr. Fišer, CSc. v. r.

Poznámky pod čarou

- ¹⁾ § 52 odst. 1 a 2 zákona č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů.
- ²⁾ § 2 odst. 20 zákona č. 79/1997 Sb., ve znění zákona č. 149/2000 Sb. a zákona č. 129/2003 Sb.
- ³⁾ § 4 odst. 1 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

Příloha k vyhlášce č. 439/2000 Sb.

Imunoprofylaxe tetanu při poranění

Skupina	Anatoxin	Hyperimunní lidský antitetanický imunoglobulin
Řádně očkovaní do 15 let věku	-	-
Řádně očkovaní nad 15 let věku do 5 let po očkování nad 5 let po očkování	- 0,5 ml	- -
Neúplné očkování - 1 dávkou v době 3 - 6 týdnů před poraněním - 2 dávkami v době 3 týdnů - 10 měsíců před poraněním	0,5 ml 0,5 ml	- -
Neočkovaní nebo neúplně očkovaní s intervaly jinými než uvedenými výše	0,5 ml*	dávka dle příbal. informace
Osoby nad 60 let věku s dokladem o očkování v	0,5 ml 0,5 ml*	- dávka dle příbal. informace

* Pozn.: A dále se pokračuje v základním očkování podle § 4.

Souvislosti

Provádí předpis

[258/2000 Sb.](#) Zákon o ochraně veřejného zdraví

Je měněn

[30/2004 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 439/2000 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, ve znění vyhlášky č. 478/2002 Sb.

[478/2002 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 439/2000 Sb., o očkování proti infekčním nemocem

Je zrušen předpisem

[537/2006 Sb.](#) Vyhláška o očkování proti infekčním nemocem

Ruší

[19/1994 Sb.](#) Vyhláška Ministerstva zdravotnictví, kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 48/1991 Sb., o očkování proti přenosným nemocem, ve znění vyhlášky č. 527/1991 Sb.

[527/1991 Sb.](#) Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky, kterou se mění vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky č. 48/1991 Sb., o očkování proti přenosným nemocem

[48/1991 Sb.](#) Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky o očkování proti přenosným nemocem

Je odkazován z

[97/2015 Sb.](#) Nález ÚS ČR o zamítnutí návrhu na zrušení § 46 č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, a § 29 odst. 1 písm. f) č. 200/1990 Sb., o přestupcích

[537/2006 Sb.](#) Vyhláška o očkování proti infekčním nemocem

[368/2006 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 532/2005 Sb., o úhradách léčiv a potravin pro zvláštní lékařské účely, ve znění vyhlášky č. 37/2006 Sb.

[101/2006 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 550/2005 Sb., kterou se stanoví výše úhrad zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění, včetně regulačních omezení, pro 1. pololetí 2006

[37/2006 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 532/2005 Sb., o úhradách léčiv a potravin pro zvláštní lékařské účely

[550/2005 Sb.](#) Vyhláška, kterou se stanoví výše úhrad zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění, včetně regulačních omezení, pro 1. pololetí 2006

[532/2005 Sb.](#) Vyhláška o úhradách léčiv a potravin pro zvláštní lékařské účely

[225/2005 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 589/2004 Sb., o úhradách léčiv a potravin pro zvláštní lékařské účely

[589/2004 Sb.](#) Vyhláška o úhradách léčiv a potravin pro zvláštní lékařské účely

[30/2004 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 439/2000 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, ve znění vyhlášky č. 478/2002 Sb.

[255/2003 Sb.](#) Vyhláška, kterou se stanoví správná lékárenská praxe, bližší podmínky přípravy a úpravy léčivých přípravků, výdeje a zacházení s léčivými přípravky ve zdravotnických zařízeních

- a bližší podmínky provozu lékáren a dalších provozovatelů vydávajících léčivé přípravky
- 478/2002 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 439/2000 Sb., o očkování proti infekčním nemocem
- 224/2002 Sb. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví, kterou se stanoví rozsah činností zdravotnických zařízení v oblasti zabránění vzniku, rozvoje a šíření onemocnění tuberkulózou, které nejsou hrazeny z prostředků veřejného zdravotního pojištění
- 439/2000 Sb. Vyhláška o očkování proti infekčním nemocem

Odkazuje na

- 439/2000 Sb. Vyhláška o očkování proti infekčním nemocem
- 258/2000 Sb. Zákon o ochraně veřejného zdraví
- 239/2000 Sb. Zákon o integrovaném záchranném systému
- 79/1997 Sb. Zákon o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů
- 19/1994 Sb. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví, kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 48/1991 Sb., o očkování proti přenosným nemocem, ve znění vyhlášky č. 527/1991 Sb.
- 1/1993 Sb. Ústava České republiky
- 527/1991 Sb. Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky, kterou se mění vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky č. 48/1991 Sb., o očkování proti přenosným nemocem
- 48/1991 Sb. Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky o očkování proti přenosným nemocem

---

Verze

č.	Znění od - do	Novely	Poznámka
3.	01.02.2004 - 31.12.2006	30/2004 Sb.	
2.	01.01.2003 - 31.01.2004	478/2002 Sb.	
1.	01.01.2001 - 31.12.2002		
0.	15.12.2000		Vyhlášené znění